

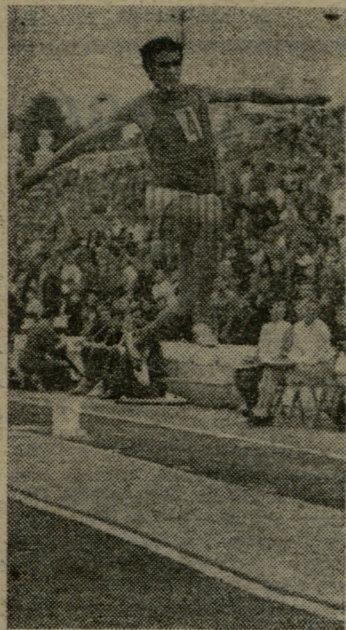
# ლელო

საქ. სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროლეტარმატო რეპაბლიკური საბჭოს ორგანო  
ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

№ 185  
(4179)

1970 წ.  
საბჭოთა კავშირის  
კვირის  
ფასი 3 კაპ.

გაზეთი გამოდის  
1984 წლის  
13 აპრილიდან

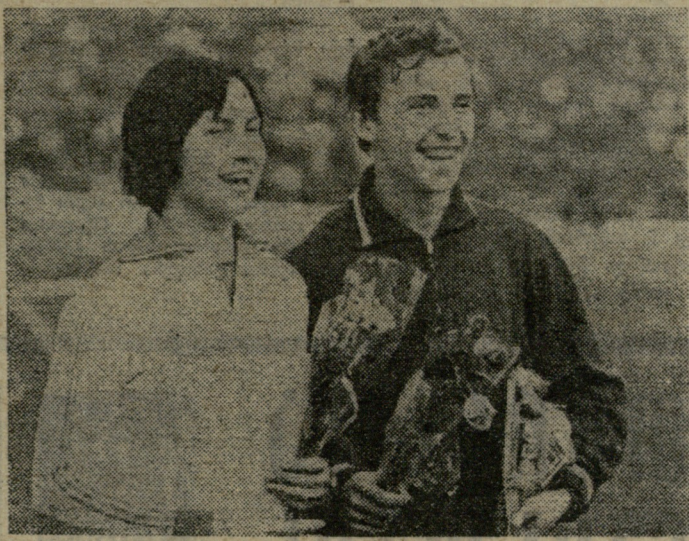


## ჩემპიონები

როგორც ცნობილია, ამას წინათ მინსკში დამთავრდა სსრ კავშირის მძლეოსნთა პირადი ჩემპიონატი.

სურათზე: ზევი — ქვეყნის უძლიერესი სამხტომელი ვ. ხანევი (სოხუმი) ასპარეზობის დროს; ქვევით — 100 მეტრზე რბენაში გამარჯვებული გ. ბუხარინა (მოსკოვი) და ა. კორნელიუკი (ბაქო).

ვ. უნ და-სინის ფოტო.



სურათზე: 24 წლის რიგელი ძალოსანი გ. ივანჩენკო (საშუალო წონა), რომელმაც კოლუმბუსში მსოფლიო ჩემპიონის წოდება დაიბრუნა და ახალი მსოფლიო რეკორდი დაამყარა სამკიდში — 505 კგ.

ა. ბრაზაიტისის ფოტო (საქდესი).

## ვისთვის არის ეს ხელსაყრელი?

პარშაპა, 18 სექტემბერი, პოლონეთის ბრესა ფართო ადგილს უთმობს ძალოსანთა მსოფლიო ჩემპიონატის (კოლუმბუსი) ორგანიზატორთა მანქანებზე, რის წყალობითაც ბევრ სპორტსმენს მიეცა დისკვალიფიკაცია (უმეტესად სოციალისტური ქვეყნების წარმომადგენლებს). მათ ბრალად ედებათ დოპინგის გამოყენება.

გაზეთი „გლოს პრაეცია“ აღნიშნავს, რომ ამ საქმეში განსაკუთრებით უსამართლო როლს ასრულებს საერთაშორისო ფედერაციის გენერალური მდივანი, ინგლისელი ო. სტივინი. „ეს მოდისაა“ — წერს გაზეთი, — შორეულ ვეგეტატიულ და სპორტული მოძრაობის დამსახურებულ მკვლევარს კოლუმბუსში პარტნიორებიც იშოვნა პროვოკაციის მოწყობისთვის. მათ მიზნით, რომ, თუ სპორტულ ბრძოლაში ვერ მოხერხდა წარმატებისა და სახელის მოპოვება, ეს სხვა გზითაც კარგად შეიძლება.

„როგორც ვიღონსტი“ აღნიშნავს, რომ სწორედ სტივინის მონაწილეობით გაკეთდა სინჯების ანალიზი, სადაც ბევრი უწყობს იყო დამკვეთი. გაზეთი წერს, რომ სტივინის მუშაობა ფედერაციაში სახიანათო როლსაც ძალოსანობისთვის, ისე საზოგადოდ სპორტისთვის. „როგორც ვიღონსტი“ აზრით, ფედერაციის გენერალური მდივანი შემთხვევითი პირადი სპორტულ მოძრაობაში.

სტოკოლმში, 18 სექტემბერი. შვეიცის პრესა დაწვრილებით აცნობს მეთხველებს კოლუმბუსის მსოფლიო ჩემპიონატის მსვლელობას. ნათქვამია ისიც, რომ რამდენიმე სპორტსმენს საპირისპირო ადგილი ჩამოერთვა, მაგრამ შევლი რეპორტიორები და სპეციალისტები თავს იკავებენ კომენტარებისგან ამ საკითხში. ეს მოწმობს, რომ შეჯიბრების ორგანიზატორთა თბილესობაში არც ისინი არიან დარწმუნებული.

## საქდესი გახსნა

ვაშ ხუთი წლის შემდეგ დაიბრუნა მსოფლიო ჩემპიონის წოდება. ვერცხლის მედალი ერგო შარშანდელ მსოფლიო პირველობაში გამარჯვებულს, ოლიმპიურ ჩემპიონს, მინსკელ ვ. ნოვიკოვა-ბელოვას, ხოლო ბრინჯაო — რუმინელ ო. სანოს. ფინალში მოსკოველმა დიდი შთაბრძნობით იასპარეზა — შთაბრძნობა 4 ბრძოლა მოიგო. მას მხოლოდ ბელოვამ სძლია, რომლის ანგარიშზეც 8 გამარჯვებაა. საბჭო ორ ორთაბრძოლაში იმარჯვა.

სოფია, 19 სექტემბერი. პოლონეთისა და ფინეთის ფრენბურთელმა ვაქებმა საკვალდებიკაცია ტურნირში წარმატების წყალობით მსოფლიო ჩემპიონატის სავსურები მოიპოვეს. ფინელებმა პირველ ჯგუფში (იამბოლი) ითამაშებენ, ხოლო პოლონელები — მეორეში (ხასკოვი). ქალთა შორის ასეთვე შეჯიბრებაში ყველას აქვთ რუმინეთისა და კუბის წარმომადგენლებმა.

ანაბრა, 18 სექტემბერი. სამი საბჭოთა რაბირისტი ქალი — მოსკოველი გ. გორიხოვა, მინსკელი ე. ბელოვა და 16 წლის ვ. მუროჩინა (მოსკოვი) მსოფლიო ჩემპიონატის ნახევარფინალში გავიდნენ. აი, ნახევარფინალის სხვა მონაწილეებიც: ი. დრამბა, ო. საბო, კ. სტალ-ენჩაი (ყველა — რუმინეთი), ჯ. ლორენცონი, ჯ. მაშიოტა (ორივე — იტალია), ბ. გაპე, კ. სერეტი (ორივე — საფრანგეთი), ი. რეიტო (უნგრეთი) და კ. უბანსკა (პოლონეთი).

სტოკოლმში, 18 სექტემბერი. მოსკოვის ცსკა-ს მოკიხტა გუნ-

## უთანაბრო ბრძოლაში

რომბარდში, 19 სექტემბერი. გუნდში აქ გაიმართა კალათბურთულ ქალთა ევროპული ჩემპიონატის ნახევარფინალური მატჩები. სსრ კავშირის ნაერების მეტოქე იყო წინა ჩემპიონატის ვერცხლის პრიზიორი — იუგოსლავიის გუნდი. ის, ვინც ძველი მეტოქეების მძაფრ და შეუპოვარ ბრძოლას ელოდა, მწარედ გაწილდა. მოედანზე ბრძოლა ფაქტობრივად არც გაჩაღებულა. საბჭოთა კალათბურთელების ძირითადმა ხუთეულმა მთელი საქმე შესვენებამდე მოათვა — 34-ქულიან სხვაობას (64:30) მიღწია.

საბჭოთა კალათბურთელები სუბარტესობა შეხვედრის შემდეგაც სავსებით იყო. მეორე შემადგენლობა ტაიმი 33 ქულით მოიგო (52:19) და ამით წერტილი დაუდგამ უთანაბრო ნახევარფინალურ ბრძოლას. საბოლოო ჯამში ევროპის ცხრაგზის ჩემპიონმა გაიმარჯვა — 116:49. ასეთი აშკარა უპირატესობა გადამწყვეტი მატჩის წინ სსრ კავშირის ნაერებს არც ერთ წინა ჩემპიონატში არ ჰქონია. მეორე ნახევარფინალში ერთმანეთს შეხვედნენ ბულგარეთისა და საფრანგეთის გუნდები.

## საქდესი მოგვიტოვებს

## ჩვენს პეპე-რესპუბლიკებში

### მონაღრეთა ურეალო კრიზი

კლავიფონოსი, 18 სექტემბერი. წყნარი ოკეანის წითელღრთო-ეანი ფლოტის მონაღრეთა კლუბის მსოფლიოთა გუნდმა დაისაკუთრა ორიგინალური სპორტული ჯილდო — ტსტრის ტაივის ბინადრის ლიზიბრის რქები. ეს უჩვეულო პრიზი მესტენდურეთა აქ გამართულ შეჯიბრებაში გათამაშდა. სარბიელზე გამოვიდა მხარის 32 ყველაზე ზუსტი მსოფლიო, მრგვალ სტენდზე სოლაში გაიმარჯვა შეჯიბრების ერთ-ერთმა ასაღვარდა მონაწილემ ვ. სამილოვმა — სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალთა ჩემპიონმა ქაბუტა შორის. პროგრამის დანარჩენ სხეობებში თავი გამოიჩინეს სპორტის ოსტატებმა ნ. კირეევმა, ვ. პოტანინმა, ვ. ივანჩენკო, პირველთაანრივოსანმა პ. კორნელიუკმა. მონაწილენი იბრძოდნენ ახალ სეზონში ნადირობის უფლების მოპოვებისთვისაც. შეჯიბრების ჩემპიონებს საბატიო სიგელებთან ერთად გადაეცათ გარეულ ღორზე და შველზე ნადირობის ნებართვა.

## „პინგვინის“ პიკაპი კაპიტანთა კლუბი

სტოკოლმში ცურვის კაპიტანი ა. იანსელევიჩი და რადიონინგერი ვ. გინაზკოვი, რომლებმაც ნორილსკიდან ტიქსიმდე უჩვეულოდ რთული მოგზაურობა მოაწყვეს შვედებოტ „პინგვინით“, მოსკოველებს შეხვედნენ კაპიტანთა კლუბში. ეს კლუბი მოსკოვში შექმნეს საზღვაო და სამდინარო ფლოტის მუშაკთა პროფკავშირის ცენტრალურმა კომიტეტმა, საკავშირო საზოგადოება „ცოდინს“ ცენტრალურმა ლექტორიუმმა და გაზეთ „ვოლნი ტრანსპორტის“ რედაქციამ. მისამდე წელია აქ იყრიან თავს ცნობილი საბჭოთა ზღვაოსნები. მაგალითად, შორეული ცურვის კაპიტანმა ა. კურანოვსკიმ აქ მოსკოველებს უამბო თბომავალ „ჩერნიანოსვსკის“ გვიპაის გმირობაზე, რომელმაც ერთი რეისის მანძილზე ორ უცხოურ გემზე ჩააქრო ხანძარი; ექიმმა ი. სენკევიჩმა შეერბოლოთ გაუზიარა შთაბეჭდილებები ტურ პეიერდალთან ერთად მოგზაურობის შესახებ. ბევრი პქონდა სათქმელი „პინგვინის“ ეკიპაჟს, რომელმაც სამი სპორტ-საზოგადოების — „ვოლნიის“, „სპარტაკისა“ და „ტრუდის“ სახელით გადალახა ტაივისის ნახევარკუნძულის მდინარეები და ტბები, შემდეგ ლაბტეების ზღვა გაიარა და ტიქსიმდე მივიდა. საინტერესოა, რომ თავის გულმემატიკურებს შესწავლა ამ გადახვლის შესახებ მონაწილე, ნორილსკელი მჭედელი ვ. სმეტანკინიც. შეხვედრა მოაწყო ნორილსკის ტელესტუდიან.

3. შინაბარნაო.

## ღალაქულ პეპეაქთა კაპიტანთა

ფეოლონის ტურისტული კლუბის „ყარა-დაღის“ ხმელეთლოვებმა აღმოაჩინეს უკრაინაში ყველაზე დრმა მდვიეი, რომლის სიღრმეც 281 მეტრია, ხოლო მთავარი გასახვედლის სიგრძე — 774 მ. როგორც გაზეთი „პრავდა უკრაინა“ წერს, გიზ-გელის ტბების ახლოს, ქვების გროვში, მინსკევი ექსპედიციის წევრებმა ჩასახვედელი შენიშნეს. მთავარმა გზამ ისინი მიწისქვეშა მდინარის ამომხრალ კალაპოტამდე მიიყვანა. აქ ხმელეთლოვების თვალწინ გადაიშალა ტემპარატად ზღაბრული სურათი: ქვის ფარდები, გაყინული ჩანქერები, სტალაქტო-დები... უდიდესი მხატვრის — ბუნების ხელით შექმნილი მინსკევი არქიტექტურის ეს ნიმუში მნახველს უჩვეულო ელვარებითა და სილამაზით ჭრის თვალს. სპელეოლოგებმა მდვიეს ყირიმის გათავისუფლებისთვის ბრძოლაში დაცემულ მეომართა პატრესაცემად „სოფლბატალია“ უწოდეს. (გაზეთი „ტრუდი“).

## საქდესი გახსნა

ღმა ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის გათამაშების მეორე ნახევარფინალური მატჩიც დაამარცხა შვედური კლუბი „ილესანდი“, ამგერად, ანგარიში 6:1.

ბრიუსელი, 18 სექტემბერი. დღეს აქ დაიწყო ევროპის I ჩემპიონატი ბალახზე პოეში. სსრ კავშირის ნაერებმა მარცხის მიმწარე იწვინა ინგლისელებთან შეხვედრაში — 1:3 (0:2). ბელგიის გუნდმა მოუგო ფინეთის ნაერებს (1:0), ჰოლანდიელებმა სძლიეს ავსტრიელებს (2:0), ხოლო შვედებმა — შოტლანდიელებს (1:0).

კოლუმბუსი, 19 სექტემბერი. ძალოსანთა აქ მიმდინარე მსოფლიო ჩემპიონატში ბრწყინვალე წარმატებას მიღწია 25 წლის ურალელმა ათლეტმა ვ. კოლტოვმა (ქვემნიე წონა): მან ოქროს მედალიც მოიხვეჭა და თავისივე მსოფლიო რეკორდი 2 კგ-ით დაამძინა — სამკიდში 537,5 კგ (175+160+202,5) დააგროვა. „გზა“ საბჭოთა გოლიათმა მსოფლიო რეკორდები დაამყარა ატაცსა (161,5 კგ) და აკვრამიც (202,5 კგ). ოქროს დიდი მედალიც გარდა მან კიდევ 3 „პატარა ოქრო“ დაისაკუთრა სამკიდის ცალკეულ მოძრაობებში საუკეთესო შედეგებისთვის. II ადგილზეა ანერეკელი ფ. გრიაპალი, რომელიც გამარჯვებულს მთელი 47,5 კგ-ით ჩამორჩა. III ადგილზე ასეთვე შედეგით (490 კგ) გავიდა მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი გ. ტოტი (უნგრეთი). უხეიროდ გამოვიდა ვირონილოვგრა-დელი ა. კილიაევი — მან სამჯერ ვერ შეძლო 170 კგ-ის ატემა და გრძობას გამოეთიშა. უნდა აღინიშნოს, რომ ტრავმის გამო კოლუმბუსში საასპარეზოდ ვერ ჩამოვიდა ოლიმპიური ჩემპიონი კ. კანგანინი (ფინეთი).

ანაბრა, 19 სექტემბერი. მოსკოველმა რაბირისტი ვ. ვალონო-

## საქდესი გახსნა



# ნებისყოფით და შრომის სიყვარული



**ბათუმელ** ვიქტორ კრასკოს წლებადან კარგად რესპუბლიკის ცურვის სპეციალისტა ვიქტორი წარმოადგენს არ იცნობდნენ, ახლა კი იგი სსრ კავშირის რეკორდსმენია ჭაბუკთა შორის 200 მეტრზე გულადა ცურვაში.

ვიქტორი ორ წელზე ცოტა მეტია, რაც ცურვაში ვარჯიშობს. 1969 წელს იგი უკვე პირველთანავე იყო, მაგრამ საქართველოს 10 საუკეთესო სპორტსმენის სიაში არ შესულა. წლებულს თებერვალში ვიქტორი სპორტის ოსტატობის კანდიდატი გახდა, ხოლო მარტში უკვე საქართველოს რეკორდი დაამყარა 200 მეტრზე გულადა ცურვაში. განაგრძობს მიწურულს კრასკო უკვე სპორტის ოსტატი იყო.

საქართველოს ჩემპიონატში, რომელიც ქუთაისში გაიმართა ივლისში, ვიქტორმა ყოველგვარ მოლოდინს გადააყარა. აქ მან სსრ კავშირის ჭაბუკთა რეკორდი დაამყარა 200 მეტრზე გულადა ცურვაში და ამ წარმატებამ ქვეყნის ჩემპიონატის საგზური მოუტანა.

ზუსტად ერთი თვის თავზე, ლგოვის ასკ-ს საცურაო აუზში, სსრ კავში-

რის ჩემპიონატში საქართველოდან ჩასულმა 16 წლის ჭაბუკმა ქვეყნის ვიცე-ჩემპიონის სახელი მოიპოვა.

მოსკოვი, 20 აგვისტო. ლენინის ცენტრალური სტადიონის საცურაო აუზში სსრ კავშირის უძლიერესი მოცურავეები ერთმანეთს ევროპის ჩემპიონატის საგზურებს ეცილებიან. ვიქტორი აქაც 11 ადგილზე გავიდა და პირველად მოიპოვა „საერთაშორისო წყლებში“ გასვლის უფლება.

ბარსელონა, 6-12 სექტემბერი. „ბერნარდო პიკორინის“ აუზში სტარტი აიღო ევროპის ჩემპიონატმა ცურვაში, წყალში სტამბა და წყალბურთში. ვიქტორმა 100 მეტრზე გულადა წინასწარ გაცურვაში საქართველოს ახალი რეკორდი (1.01,7) დაამყარა. ამით მან ფინალში და 4x100 მეტრზე კომბინირებულ ესტაფეტაში მონაწილეობის უფლება მოიპოვა. ესტაფეტაში ვიქტორმა თავისი ეტაპი შესაქმნა და ამბავსა საქართველოს ახალი რეკორდით — 1.01,5. საბოლოოდ მან მოსკოვში 5. პანკინთან, სოჭელ ვ. ნემშილოვთან და მოსკოველ ლ. ილიჩოვთან ერთად III საბრუნო ადგილი

(3.58,0) დაიკავა. შემდეგ იგი 200 მეტრზე გულადა ცურვაში VI ადგილზე გავიდა და თავისივე საკავშირო რეკორდს, ჭაბუკთა შორის (2.14,5) 0,7 წამი ჩამოატარა.

ვიქტორი არაფრით განსხვავდება თავისი თანატოლი კოლეგებისგან. სიმალით იგი 178 სანტიმეტრია, წონით — 65 კგ. თავისუფალ დროს უყვარს კითხვა, საესტრადო მუსიკის მოსმენა, კანოში სიარული.

როგორ მიაღწიეთ ასეთ დიდ წარმატებას ამ მოკლე დროში? — ვითზე ბარსელონიდან დაბრუნებულ ვიქტორს.

— არ ვიცი, — მიპასუხა მან. — ჩემი მწვრთნელი სვეტლანა შავოვა მეტყველებს, გაცურეო და მეტ ვცურაფი. ერთ საიდუმლოს გაგიმხელთ: ძალიან მიყვარდა მძლავრობა. შემდეგ ვარჯიში დაიწყო კრივიში, ჭიდაობაში, ნინოსნობაში, ტანვარჯიშში... ერთი სიტყვით, სპორტის ბევრ სახეობაში ვცადე ძალა. ცურვაში ორ თვეში მესამე თანრიგი მოვიპოვე. სხვადასხვა სახეობაში ვარჯიში ძალიან გამომადგდა საერთო ფიზიკური მომზადებისთვის.

ვიქტორის ნათქვამს დავამატებ მისი მწვრთნელის სიტყვებს: ვიქტორი ვუნდერკინდი როდია. მას დიდი ნებისყოფა, შრომისმოყვარეობა და დისციპლინა ახასიათებს. ეს არის წარმატების მთავარი საწინააღმდეგო.

და ბოლოს, ვიქტორს ვთხოვთ პასუხი გავცა ტრადიციულ შეკითხვაზე: — როგორია თქვენი უახლოესი გეგმები?

პირველ ყოვლისა, ძალიან მინდა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტი გავხდე. ცურვაში საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატის ნორმატივს 100 მეტრზე 1,5, სოლი 200 მეტრზე 1,8 წამი მაშორებს. ვეცდები 200 მეტრზე ეს ნორმატივი ოქტომბრის ბოლოს შევასრულო, რაცა ირანულ კოლეგებს გავეშარათავი სამატრი შეხვედრის ჯერ თბილისში, შემდეგ კი ქუთაისში.

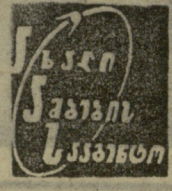
ა. გურასაშვილი.

სურათზე: ვ. კრასკო შეჯიბრების დროს.

ავტორის ფოტო.

## სსრ კავშირში ფიზიკური კულტურა მშრომელთა გაჯანმრთელავს ერთი საშუალებად

# ყველასთვის და თითოეულისთვის



## ახალგაზრდებმა თავი გამოიჩინა

ცნობილია, რომ საბჭოთა კავშირი მსოფლიოში პირველ ადგილზეა სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობის მხრივ. სსრ კავშირში აღმანიშნე უფრო ინარჩუნებენ ჯანმრთელობას, სიმხნევას, შემოქმედებით და შრომითი საქმიანობის უნარს, ვიდრე რომელიმე სხვა ქვეყანაში. სიბერე თანდათან უკან იხევს და ამას დიდი მნიშვნელობა აქვს ხალხის ცხოვრებაში. ეს ცხადყოფს სოციალისტური საზოგადოების წინსვლას, ყვრბოდ, ჯანმრთელობის დაცვის, სოციალური უზრუნველყოფის, შრომის დაცვისა და ფიზიკური კულტურის დარგებში.

დამუშავებული გეგმით. აქ გათვალისწინებულია შრომის, დასვენების, სპორტში მისაღწეობის მატერიალური ბაზების შექმნა, რაც საშუალებას იძლევა განსორტირდეს ფიზიკულტურული მომართობის მიფიქრებული ხელმძღვანელობა. მენავთობთა ქალაქი სალაგათში მგაალითად, პროფკავშირული, სპორტული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ხელმძღვანელობით მოსასტუმროს ნახევარი რეგულარულად მცვალინობს ფიზიკურ კულტურასა და სპორტში. აქ შენდება ბევრი სპორტული მოედანი, იქმნება ახალი სექციები, საერთო ფიზიკური მომზადების ჯგუფები.

პატივისცემით-სარგებლობენ. საერთაშორისო სარბილზე საბჭოთა სპორტის პოლიციები ავტორიტეტული და მყარია. 1966-69 წლებში სსრ კავშირის სპორტსმენებმა 143-ჯერ მოიხვეჭეს მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული, იმდენჯერ, რამდენჯერაც ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა (50), დასავლეთ გერმანიამ (38), იაპონიამ (30), ნორვეგიამ (17) და შვედამ (8) ერთად.

საბჭოთა კავშირში შექმნილია ფიზიკური სრულყოფის მყარი მატერიალური ბაზა. ჩვენში არის 1500-ადგილიანი 2895 სტადიონი, 4200 ტანვარჯიშული დარბაზი, 1231 საწყობის აუზი, 90 ათასამდე ფეხბურთის მიწიერი.

სულ უფრო მეტად კმაყოფილება მოსახლეობის მოთხოვნებზე სპორტულ ინვენტარსა და აღჭურვილობაზე, რომლის წარმოებაც ყოველწლიურად 15-18 პროცენტით მატულობს. სსრ კავშირში ფიზიკური კულტურისა და სპორტის დარგში მუშაობს 217 ათასი შტატიანი სპეციალისტი. მათგან 150 ათასზე მეტს ფიზიკულტურული განათლება აქვს. სპორტულ ხელმძღვანელებს, მასწავლებლებს, მწვრთნელებს ამზადებს ფიზიკულტურის 18 ინსტიტუტი, პედაგოგიურ ინსტიტუტებთან და სპეციალურ ტექნიკუმებთან არსებული ათობით ფაკულტეტი. ამას გარდა ჩვენში ოთხი ფიზიკური კულტურის სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტია.

სოხუმის „სპარტაკის“ სპორტულ დარბაზში გაიმართა აფხაზეთის ბირილი პირველად თავისუფალ ქილაობაში. შეჯიბრება შესარჩევი იყო რესპუბლიკის პირად-გუნდური პირველობის წინ, რომელიც სულ მალე ჩატარდება აფხაზეთის დედაქალაქში.

ორდღიანი მწვავე ბრძოლებს შემდეგ წონითი კატეგორიების მიხედვით აფხაზეთის ჩემპიონები გახდნენ: დ. ქაშიბაძე („ლოკომოტივი“), ა. ბოგაჩოვი („განათლება“), ნ. ლენჯილია („დინამო“), ა. კოსტეუკოვი, მ. ლაბარტყავა (ორივე — „ლოკომოტივი“), მ. ლობჯინიძე („სპარტაკი“), ი. ბუბაშვილი („ლოკომოტივი“), ვ. მარშანია („განათლება“), რ. ხუტაბა („ბურჯეესტნიკი“), დ. ბალაბილია („დინამო“).

მეყურებლების განსაკუთრებული მოწონება დაიმსახურეს ახალგაზრდა მოქალაქეებმა ლენჯილიამ, ლაბარტყავამ და ხუტაბამ, რომლებმაც მაღალი ოსტატობა და კარგი ფიზიკური მომზადება გამოავლინეს.

ბ. იაშვილი. (ჩვენი კორ.)

სალხის ფიზიკურად გააყვებაში დიდა ფიზიკური კულტურის როლი. ამიტომ ფიზიკულტურა საბჭოთა ქვეყანაში ფართოდ განვითარდა, ყველასთვის ხელმისაწვდომი გახდა.

მილიონობით საბჭოთა ადამიანი ყოველ ახალ დღეს დილის ფიზიკურ რეჟიმ იწყებს და აუცილებელ მოვალეობად მიიჩნევს საბჭოთა ადგილზე ყოველდღიური ტანვარჯიშული პაუზის შესრულებას. ყოველივე ეს ხელს უწყობს დადებითი თაბიდან აცილებას. სტადიონებსა და სპორტულ დარბაზებში ვარჯიშობენ არა მარტო ჭაბუკები და გოგონები, არამედ ხანდახმული ადამიანებიც. ტრადიციად იქცა „ჯანმრთელობის სპარტაკიადები“, რომელთა მიზანია სათბილამურო თუ საწყობის მილიკებზე სასაპარეოდ მიიზიდონ მშრომელთა რაც შეიძლება მეტი რაოდენობა — ახალგაზრდებიცა და ხანში შესულნიც. ასეთი სპარტაკიადები რაც დრო გადის მით უფრო მეტ პოპულარობას იხვეჭენ. ამ შეჯიბრებებში ათასობით ადამიანი მონაწილეობს.

საინტერესოდ ცხოვრობენ სოფლების ფიზიკულტურული კოლექტივები. მგაალითად, ვოლინსკის (უკრაინის სსრ) ოლქის რიფიჩინსკის რაიონის კოლმურხინობა „როსია“ ყოველწლიურად ათასობით მანეთს სარჯავს სპორტული ინვენტარისა და ტანსაცმლის შემაკნად. ავტობუსის სტადიონი, რომელსაც აქვს ფეხბურთის მიწიერი, სარბილი ბილიკები, სათამაშო მოედნები. კოლმურხინობის ექვსივე კომპლექსურ ბრენადში მოწყობილია ფიზიკურთისა და კალათბურთის მოედნები. სოფლებს აქვს საკუთარი საფეხბურთო მიწდგრები, სადაც ტარდება შეჯიბრებები სოფლის სპორტსმენთა საკავშირო თამაშების პროგრამით. კოლმურხინობის საზოგადოებრივი ორგანიზაციები ყოველმხრივ ხელს უწყობენ სპორტის დანერგვას ახალგაზრდობაში — ამ საქმეს აღზრდის მთავარ საშუალებად მიიჩნევენ.

სული უფრო მეტად კმაყოფილება მოსახლეობის მოთხოვნებზე სპორტულ ინვენტარსა და აღჭურვილობაზე, რომლის წარმოებაც ყოველწლიურად 15-18 პროცენტით მატულობს. სსრ კავშირში ფიზიკური კულტურისა და სპორტის დარგში მუშაობს 217 ათასი შტატიანი სპეციალისტი. მათგან 150 ათასზე მეტს ფიზიკულტურული განათლება აქვს. სპორტულ ხელმძღვანელებს, მასწავლებლებს, მწვრთნელებს ამზადებს ფიზიკულტურის 18 ინსტიტუტი, პედაგოგიურ ინსტიტუტებთან და სპეციალურ ტექნიკუმებთან არსებული ათობით ფაკულტეტი. ამას გარდა ჩვენში ოთხი ფიზიკური კულტურის სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტია.

ამჟამად ჩვენში სსრ კავშირის ხალხთა V სასაფხულო სპარტაკიადა მიმდინარეობს. იგი გაგრძელდება გაისის აგვისტომდე, როცა მოსკოვში შეიკრიბებიან სპარტაკიადის წინასწარ და მასობრივ ეტაპებში გამარჯვებული ათლეტები. მთავარი ძალები ბრძოლაში ჯერ კიდევ არ ჩამბოლან, მაგრამ უკვე მაღალი შედეგებია ნაჩვენები. ვოლინსკის საბჭოთა სპარტაკიადში, მგაალითად, თავი გამოიჩინა ადგილობრივი უნივერსიტეტის სტუდენტმა ბ. შაბკამ, რომელმაც 212 სანტიმეტრზე გადებული თამბახა გადლახა. ცოტახანის წინათ ამ შედეგით ოლიმპიური თამაშების პრინციპის სახელის მოხვეჭა შეიძლებოდა.

ბ. ელისავეძი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე.

ფიზიკური კულტურისა და სპორტისადმი სიყვარულს სსრ კავშირში ადამიანს ბავშვობიდანვე უნერგავენ. სკოლებში ფიზიკურის საგანდებულ გაკვეთილებს ამატებს კლასიკური მეცადინეობები სპორტში, ტურიზმში, თამაშობებში, ბავშვთა რეგულარული მონაწილეობა სასკოლო, ეროს, რაიონულ და სხვა შეჯიბრებებში. ყველაფერი ეს საშუალებას იძლევა აღვზარდოთ ფიზიკურად ძლიერი თაობა, ავამაღლოთ ხალხის საერთო ფიზიკური კულტურა.

საინტერესოდ ცხოვრობენ სოფლების ფიზიკულტურული კოლექტივები. მგაალითად, ვოლინსკის (უკრაინის სსრ) ოლქის რიფიჩინსკის რაიონის კოლმურხინობა „როსია“ ყოველწლიურად ათასობით მანეთს სარჯავს სპორტული ინვენტარისა და ტანსაცმლის შემაკნად. ავტობუსის სტადიონი, რომელსაც აქვს ფეხბურთის მიწიერი, სარბილი ბილიკები, სათამაშო მოედნები. კოლმურხინობის ექვსივე კომპლექსურ ბრენადში მოწყობილია ფიზიკურთისა და კალათბურთის მოედნები. სოფლებს აქვს საკუთარი საფეხბურთო მიწდგრები, სადაც ტარდება შეჯიბრებები სოფლის სპორტსმენთა საკავშირო თამაშების პროგრამით. კოლმურხინობის საზოგადოებრივი ორგანიზაციები ყოველმხრივ ხელს უწყობენ სპორტის დანერგვას ახალგაზრდობაში — ამ საქმეს აღზრდის მთავარ საშუალებად მიიჩნევენ.

სული უფრო მეტად კმაყოფილება მოსახლეობის მოთხოვნებზე სპორტულ ინვენტარსა და აღჭურვილობაზე, რომლის წარმოებაც ყოველწლიურად 15-18 პროცენტით მატულობს. სსრ კავშირში ფიზიკური კულტურისა და სპორტის დარგში მუშაობს 217 ათასი შტატიანი სპეციალისტი. მათგან 150 ათასზე მეტს ფიზიკულტურული განათლება აქვს. სპორტულ ხელმძღვანელებს, მასწავლებლებს, მწვრთნელებს ამზადებს ფიზიკულტურის 18 ინსტიტუტი, პედაგოგიურ ინსტიტუტებთან და სპეციალურ ტექნიკუმებთან არსებული ათობით ფაკულტეტი. ამას გარდა ჩვენში ოთხი ფიზიკური კულტურის სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტია.

ამჟამად ჩვენში სსრ კავშირის ხალხთა V სასაფხულო სპარტაკიადა მიმდინარეობს. იგი გაგრძელდება გაისის აგვისტომდე, როცა მოსკოვში შეიკრიბებიან სპარტაკიადის წინასწარ და მასობრივ ეტაპებში გამარჯვებული ათლეტები. მთავარი ძალები ბრძოლაში ჯერ კიდევ არ ჩამბოლან, მაგრამ უკვე მაღალი შედეგებია ნაჩვენები. ვოლინსკის საბჭოთა სპარტაკიადში, მგაალითად, თავი გამოიჩინა ადგილობრივი უნივერსიტეტის სტუდენტმა ბ. შაბკამ, რომელმაც 212 სანტიმეტრზე გადებული თამბახა გადლახა. ცოტახანის წინათ ამ შედეგით ოლიმპიური თამაშების პრინციპის სახელის მოხვეჭა შეიძლებოდა.

ბ. ელისავეძი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე.

სტატისტიკური მონაცემებით, სსრ კავშირში ამჟამად 40 მილიონზე მეტი ფიზიკულტურელია. ფიზიკური კულტურა და სპორტი ჩვენში გახდა მთავარი სოციალური ფაქტორი, რომელიც გავლენას ახდენს საზოგადოებრივ წარმოებაზე, გეონომიკაზე, კულტურაზე, განათლებაზე, პირთვნების ყოველმხრივ ფორმირებაზე. როგორც ჩვენი ქვეყნის ბევრი ქალაქის საწარმოებში ჩატარებული გამოკვლევები მოწმობენ, იმ ადამიანს, რომელიც სპორტს მიაღწევს, შრომისუნარიანობა რამდენიმე პროცენტით მაღალი აქვს, ვიდრე, მას, ვინც ფიზიკულტურას არ ეტანება.

სსრ კავშირში ტრადიციად იქცა ახალი ქალაქების შენება მცენიერულად

ფიზიკულტურული ცხოვრების მრავალფეროვნება, რასაც მასობრიობა ეწოდება, არის საფუძველი, რომელიც უზადლებს სპორტულ ოსტატობას წარმოშობს. საბჭოთა ათლეტები, რომლებიც სარგებლობენ სიმძლავრეს უტყვენ, ამტკიცებენ, რომ ადამიანის ფიზიკურ სრულყოფას ზღვარი არა აქვს. ამის დასადასტურებლად მოვიყვანოთ მიმეწონსანი ვ. ალექსევიკის ამასწინანდელი მსოფლიო მიღწევები, მან ხომ ევროპის ჩემპიონობა მოიხვეჭა ურეულოდ მაღალი შედეგებით — სამეტიში 612,5 კგ დაავროვა.

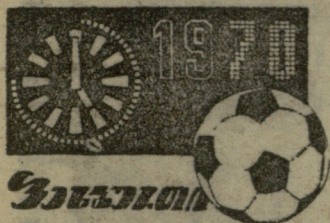
სსრ კავშირში ბევრი ჩემპიონი და რეკორდსმენია. ჩვენში იხინი დიდი

ფიზიკულტურული ცხოვრების მრავალფეროვნება, რასაც მასობრიობა ეწოდება, არის საფუძველი, რომელიც უზადლებს სპორტულ ოსტატობას წარმოშობს. საბჭოთა ათლეტები, რომლებიც სარგებლობენ სიმძლავრეს უტყვენ, ამტკიცებენ, რომ ადამიანის ფიზიკურ სრულყოფას ზღვარი არა აქვს. ამის დასადასტურებლად მოვიყვანოთ მიმეწონსანი ვ. ალექსევიკის ამასწინანდელი მსოფლიო მიღწევები, მან ხომ ევროპის ჩემპიონობა მოიხვეჭა ურეულოდ მაღალი შედეგებით — სამეტიში 612,5 კგ დაავროვა.

ფიზიკულტურული ცხოვრების მრავალფეროვნება, რასაც მასობრიობა ეწოდება, არის საფუძველი, რომელიც უზადლებს სპორტულ ოსტატობას წარმოშობს. საბჭოთა ათლეტები, რომლებიც სარგებლობენ სიმძლავრეს უტყვენ, ამტკიცებენ, რომ ადამიანის ფიზიკურ სრულყოფას ზღვარი არა აქვს. ამის დასადასტურებლად მოვიყვანოთ მიმეწონსანი ვ. ალექსევიკის ამასწინანდელი მსოფლიო მიღწევები, მან ხომ ევროპის ჩემპიონობა მოიხვეჭა ურეულოდ მაღალი შედეგებით — სამეტიში 612,5 კგ დაავროვა.

ბ. ელისავეძი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე.





სსრ კავშირის პირველობა



„დინამოს“ და ქუთაისის „ტორპედოს“ შორის.

პირველ ტაიმში თამაში მიმდინარეობდა ნელ ტემპში, უინტერესო პოზიციურ ბრძოლაში.

გადაწყვეტილია

18 სექტემბერს მინსკში შედგა საკავშირო ჩემპიონატის მორიგი მატჩი ადგილობრივ

საქართველოს პირველობა

გაიმართა გამოტოვებული მატჩები.

- „ლოკომოტივი“ (სამტრედიო) — „ფიქარი“ (წულუკიძე) 3:1. მსაჯი ლ. ჭოხაძე (სამტრედიო).

„მადაროელი“ (ჭიათურა) 1:0. მსაჯი რ. ტალიაშვილი (თბილისი).

„მეტალურგი“ (ჯესტაფონი) — „ისანი“ (თბილისი) 2:1. მსაჯი ა. ხარტიშვილი (სამტრედიო).

„იმერეთი“ (თერჯოლა) — „ხინათლი“ (თბილისი) 1:1. მსაჯი ა. ჭანანაშვილი (თბილისი).

„სამცხე“ (აწყური) — ფიზკულტურის ინსტიტუტი (თბილისი) 2:1. მსაჯი მ. დუმბროვინი (თბილისი).

გათამაშების ცხრილი I ჯგუფი

Table with 6 columns: Team Name, M, W, D, L, Goals For, Goals Against. Lists various teams and their performance in the first group.

ცენტრალურ გზატკეცილზე ისეთი მოძრაობა იყო, რომ ველოსიპედისტები არა, გამოცდილი სლალომისტი ვერ გადაურჩებოდა სხვადასხვა მიმართულებით მჭრელად.

შაბოს“ ნორმალური პირობები აქონდათ. ...ნობლებში 15 გუნდი გამოვიდა. აქ იყვნენ მსგავს ასპარეზობაში ვეტერანებიც (აფხაზეთი, აჭარა, შუკლიდი).

ანთუზიასტი და ანთუზიასტები

გადაწყდა რბოლის დღეებში განსაკუთრებული გულსიყური და სიფხიზლე გამოეჩინათ დისტანციის უფროსს, მსაჯებსა და ავტონისპექციის წარმომადგენლებს.

სადედაზე ის ფაქტიც მტკიცეობს, რომ რამდენიმე ველოსიპედისტმა ახალი კლასიფიკაციით ოსტატისა და ოსტატობის კანდიდატის ნორმატივები შეასრულა.

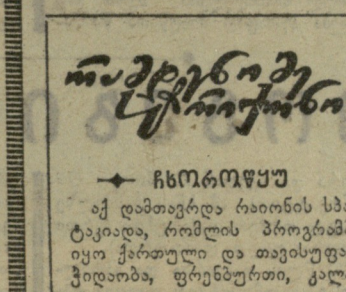
ლანინაურენე საბჭოთა მოჭალრაკეები

ზიზანი, 19 სექტემბერი. XIX საუკუნეაო ოლიმპიადის III ტურში სსრ კავშირისა და იუგოსლავიის გუნდების შეხვედრა, როგორც ველურად, შეწყდა მაშინ, როცა ანგარიში იყო 1:1. ყოიით და მთავრდა სისილოე-მატელთისა და გელერ-ბარმას მატჩები.

IV ტურში საბჭოთა დილსტატები შეხვედრენ ჩემოსლოვაკიის გუნდს. ყოიით დამთავრდა გუნდების ლიდერების — პეტროსიანისა და პორტის შეხვედრა.

ცისუმერი ბილივის ოსტატს

ცნობილმა თბილისელმა ეტიუდისტმა—საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის გამოთვლითი ცენტრის თანამშრომელმა მ. პალანდამ და საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სატრანსპორტო ფაკულტეტის პირველკურსელმა დ. გურბანიძემ შეთხზეს ეს საინტერესო ეტიუდი.



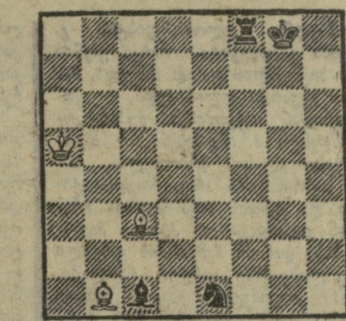
ბურთი და მძლეოსნობა. ქართულ და თავისუფალ ჭიდაობაში გუნდური I ადგილები დაიკავეს სოფელ მუხურის წარმომადგენლებმა.

ნაპერნიკე ქარიჭონი

აქ დამთავრდა რაიონის სპარტაკიადა, რომლის პროგრამაში იყო ქართული და თავისუფალი ჭიდაობა, ფრენბურთი, კალათბურთი და მძლეოსნობა.



მ. ნაიდორვი (არბანინა) მეგობრული შარტი იუგოსლავიის გზეთიდან.



თეთრები ყაიბს აღწევენ. ცურავს, ვერობის ჩემპიონსა და რეკორდსმენს თინათინ ლაქვიშვილს.

ბურთი და მძლეოსნობა. ქართულ და თავისუფალ ჭიდაობაში გუნდური I ადგილები დაიკავეს სოფელ მუხურის წარმომადგენლებმა.

ნაპერნიკე ქარიჭონი. აქ დამთავრდა რაიონის სპარტაკიადა, რომლის პროგრამაში იყო ქართული და თავისუფალი ჭიდაობა, ფრენბურთი, კალათბურთი და მძლეოსნობა.

ნაპერნიკე ქარიჭონი

ბურთი და მძლეოსნობა. ქართულ და თავისუფალ ჭიდაობაში გუნდური I ადგილები დაიკავეს სოფელ მუხურის წარმომადგენლებმა.

წარსული ფურცლები

სიტყვამ დაიბრიას. თბილისის საჭადრაკო კლუბში გამართულ ერთ-ერთ ტურნირში არილ ებრაელიეს შესანიშნავად წარუშთავს იერიში და ლამაზად მოუგია პარტია.

ქიაჩლის „ფსიქოლოგიური სტილი“

ამბობენ, მწერალი ლეო ქიაჩელი ჭადრაკს „ფსიქოლოგიური სტილი“ თამაშობდა: ბრძოლის დროს თხზავდა, კომენტარს უკეთებდა როგორც თავის, ისე მეტოქის სვლებს.

ხარხი სკოლია...

1950 წელს დიდოსტატი დ. ბრონშტეინი თბილისში ერთდროულად თამაშის სუანებს ატარებდა. ხელოვნების მუშავა სახლში გამართულ სუანში დიდოსტატს სასწრაფო არტისტმა პიერ კომაშიძემ მოუგო.

სტუმარი გააცა

1934 წელს თბილისში ჩატარდა ახალგაზრდა საბჭოთა ოსტატების ტურნირი, რომელშიც ავსტრიელი ოსტატი პ. კომიტი თამაშობდა. მონაწილეებს თავს ევლებოდნენ ჭადრაკის დიდი ქომაგი, ცნობილი პოეტი პაოლო იაშვილი და მისი მეგობრები.



22 სექტემბრიდან 2 ოქტომბრამდე ბულგარეთში გაიმართება ფრენ-ბურთელთა მსოფლიო ჩემპიონატი.  
სურათზე: სსრ კავშირის ვაჟთა ნაკრები გუნდი. სხედან (მარცხნიდან) — ვ. ივანოვი, ვ. ხატანინი, ო. ანტროპოვი, ე. ლაპინსკი, ვ. პუტიატოვი, ო. სტარუნსი; დგანან — ვ. პატკინი, პ. რაივი, ლ. ზაიკო, ვ. დოპინინი, ბ. ტერეშჩუკი, ვ. კრავჩენკო.  
ვ. უნ და-სინის ფოტო (საქდესი).

# ვინ არის მსოფლიოვი პირველი ნომერი?

ვინ შეიძლება დღეს ჩაითვალოს მსოფლიოში უძლიერეს ჩოგბურთელად? ამ შეკითხვას იძლევა იუბის სააკენ-ტოს კორესპონდენტი ბ. სტიუარტი ფორესტ-პილიდან გადმოცემულ რეპორტაჟში (იქ ამ დღეებში დამთავრდა ფრენ-ბურთელთა მსოფლიო ჩემპიონატი ჩოგბურთში).  
ეს, რა თქმა უნდა, ავსტრალიელი იქნება, — წერს სტიუარტი. — მაგრამ შეიძლება თუ არა პირველ ჩოგბურთელს ჩაითვალოს ლეიფერი, რომელიც ყველაზე მეტ ფულად პრისი იგებს, მაგრამ ჯერ არც ერთ მნიშვნელოვან ტურნირში არ მოუპოვებია გამარჯვება?

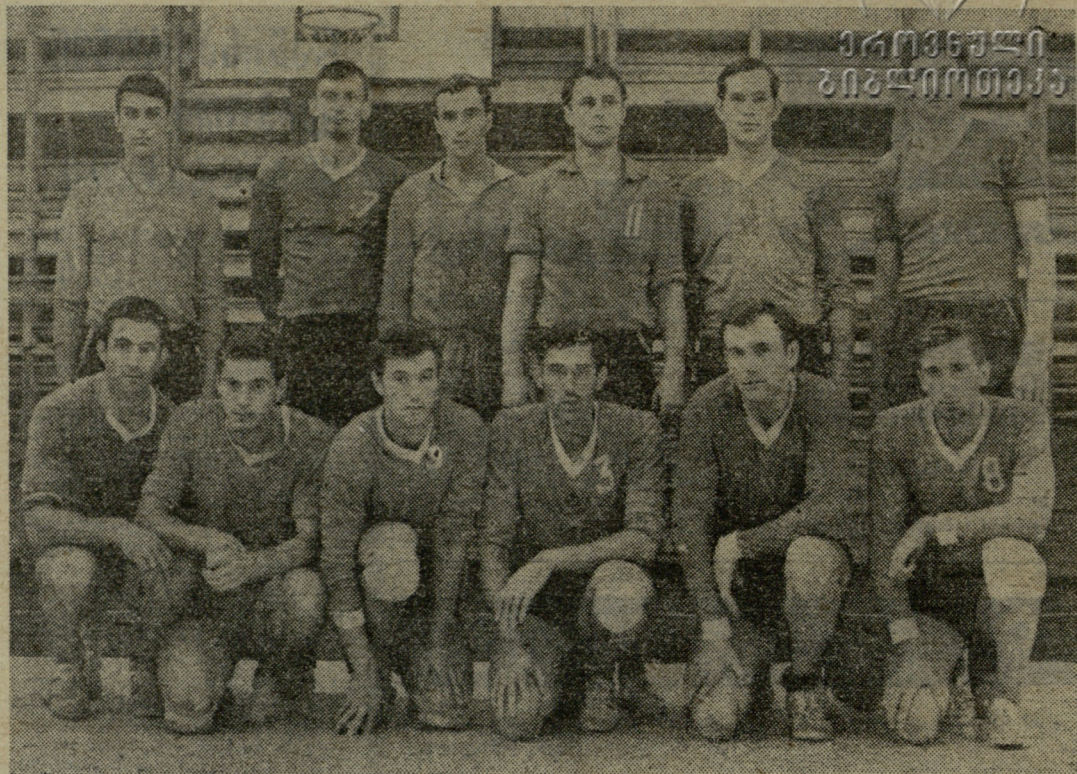
ვერ მიიღო ავსტრალიისა და საფრანგეთის ღია ჩემპიონატებში. მან მსოფლიოს ყველა უძლიერესი მოთამაშე დაამარცხა უიმბლდონის ტურნირში, მაგრამ შემდეგ ფინალში ნიუკომბთან წააგო. აშშ-ს ჩემპიონატში როსუოლმა დამარჯვებელი რეკონში აიღო.  
რაც შეეხება ქალებს, ეჭვი არ არის, რომ მათ შორის უძლიერესია როსუოლს თანამემამულე მ. სმიტ-კურტი. მან მოიპოვა ავსტრალიის, საფრანგეთის, ამერიკის შეერთებული შტატების ჩემპიონატი და გაიმარჯვა უიმბლდონის ტურნირში.

ან იქნებ ეს ვ. ნიუკომბია, რომელმაც 26 წლის ასაკში უკვე ორჯერ გაიმარჯვა უიმბლდონის ტურნირში და ბრწყინვალე მომავალი აქვს?  
იქნებ ესაა 35 წლის კ. როსუოლი, რომელიც პრინციპით მსოფლიო ლეიფერს ჩამორჩება და რომელმაც ეს-ესაა გაიმარჯვა შეერთებული შტატების ჩემპიონატში?  
როსუოლს ყველა მონაცემი აქვს ნაიმივდომი, რომ მსოფლიოს საუკეთესო ჩოგბურთელის სახელი დაისაკუთროს. ფორესტ-პილი მან დაამარცხა ნიუკომბი, რომელთანაც ამას წინათ წააგო უიმბლდონში. ამ შეხვედრაში როსუოლმა ბრწყინვალე ტექნიკური აღწერა გამოავლინა. შემდეგ, მეორე ავსტრალიელთან, 25 წლის ტ. როსთან შეხვედრაში იგი ისე თამაშობდა, რომ მან უკანასკნელმა ვერ გამოიყენა თავისი უპირატესობა (იგი მარცხენა ხელით თამაშობს).

## კავიტაციის სარკვევი

### მართლა კალიან უყვარდა ველოსიკა?

„დანდელმა ველოსიკებისმა გენიუსებმა გადაწყვიტა რისკი გაეწია და ეს სიცოცხლის ფასად დაუჯდა. მას ძალიან უყვარდა ველოსიკები, — კომენტარებიდან იტყობინება იუბის კორესპონდენტი პ. ანდრესენი. — საერთაშორისო კლასის მრბოლელებმა, 27 წლის სპორტსმენმა არად ჩააგდო ექიმებისა და გუნდის სხვა წევრთა რჩევა. მან გადაწყვიტოდა მკობდა შეენარჩუნებინა დანიის ჩემპიონის ტიტული 100 კილომეტრზე გუნდურ რბოლაში. სულ 17 კილომეტრის გავლის შემდეგ ნილსენმა უკებ იგრძობა, რომ ძალიან ველებოდა და ტრასა შიატოვა. რამდენიმე საათის შემდეგ იგი საავადმყოფოში გარდაიცვალა გულის დამბლით.“  
ანდრესენი ცდილობს დაამტკიცოს, რომ ნილსენი გადაღლილობამ დაღუპა. იგი იძლევა შეკითხვას: „შეიძლება თუ არა სრულიად განსაღი სპორტსმენი იმდენად დაიქანოს, რომ ამან დაღუპვის კარამდე მიიყვანოს?“  
მაგრამ აი, რა უთხრა თავად ვერმარტონს ამხანაგებს რბოლის დაწყების წინ, რომელიც მისთვის ასე ტრაგიკული აღმოჩნდა:



სურათი რიცხვის ნახევარი სოციალისტური ქვეყნების წარმომადგენლებს შორის.

ლად დამთავრდა: „დღეს რატომღაც კარგად ვერა ვარ, მაგრამ პირველ 50 კილომეტრზე რაიმეს მივიღებ, დანარჩენი კი თქვენზე იყოს.“  
1960 წლის ოლიმპიური თამაშების დროს „რაიმეს“ იმედით ჩაება ასეთივე 100-კილომეტრიანი გუნდურ რბოლაში მეორე ცნობილი დანიელი ველოსიკებისტი კ. ენშერტი, რომლისთვისაც ოქროს მედალითვის ბრძოლა აკრძალული სტიმულატორების იმედით ასევე ტრაგიკულად დასრულდა. იგი ფინალში ვერ მივიდა და რამდენიმე საათის შემდეგ რომის ერთ-ერთ საავადმყოფოში გარდაიცვალა.  
საკდესის კორესპონდენტმა სსრ კავშირის ველოსიკებისტა ნაკრების უფროსი შვერტნელს ვ. ბახვალოვს სთხოვა აზრი გაეზოქვა ნილსენის დაღუპვის მიზეზებზე. „ის, რომ კავიტაციის ტურბინების სპორტსმენები სხვადასხვა აკრძალულ სტიმულატორს იღებენ, ჩვენთვის ახალი ამბავი არ არის, — თქვა ბახვალოვმა. — ნაკლებად ცნობილ პარფუმისა და სხვა მოყვარულ მრბოლელებს სურთ რაც შეიძლება სწრაფად მიაღწიონ წარმატებას და სხვადასხვა ფორმისგან მიიღონ ჰორმონები მათი საქონლის რეკლამისთვის. ამიტომ ისინი სახიფათო ექსპერიმენტებსაც არ ერიდებიან, რაც ხშირად უბედურებით მთავრდება.“  
1967 წელს ველოსიკებისტა საერთაშორისო კავშირმა გადაწყვიტა აკრძალა სახიფათო სტიმულატორების გამოყენება, რასაც დიდი შიანი მოაქვს სპორტსმენთა ჯანმრთელობისთვის და ხელს უშლის პატიოსნურ სპორტულ ბრძოლასაც. ეს ობიექტივა ეფექტური გამოდგა, — თქვა ბახვალოვმა. — იგი დღემდე სოციალისტური ქვეყნების სპორტსმენებს, რომლებიც დოპინგს არ იყენებენ. ახლა მათ საშუალება აქვთ თანაბარი ძალით იბრძოლონ მსოფლიო ჩემპიონატებში და დიდ საერთაშორისო შიკრიბებში, სადაც პირველი სამი პრიზორი აუცილებლად მოქმედება დოპინგის გამოყენების თვალსაზრისით.“  
მართო ბოლო მსოფლიო პირველობაში, მაგალითად, სსრ კავშირის ველოსიკებისტაში 11 ჯილდო მოიპოვეს. მათ შორის, ოქროს 4 მედალი იყო. ლესტერში გათამაშებული მედალების

საერთო რიცხვის ნახევარი სოციალისტური ქვეყნების წარმომადგენლებს შორის.  
რაც შეეხება იუბის კორესპონდენტის ანდრესენის შეკითხვას, შეიძლება თუ არა ჯანმრთელი სპორტსმენი შეჰიბრების დროს გადაღლილობით დაიღუპოს, მასზე პასუხს იძლევა დანიის სპორტის ასოციაციის ექიმი ო. პალსკოვი: „სრულიად ჯანსაღი ადამიანი არ შეიძლება ისე დაიქანოს, რომ ამით დაიღუპოს. შეჰიბრების დროს სპორტსმენები იღუპებიან იმის გამო, რომ იმანვე მეტ სტიმულატორს იღებენ, ვიდრე ეს დასაშვებია, ვიდრე მათი გულის გაუძლებს.“  
ასე რომ, ვერმარტონს მოკლა საშუალება და არა ველოსიკების სიყვარულმა. იგი დაღუპა პარფუმის სპორტის სასტიკმა კანონებმა (რაც კავიტაციის ტურბინების გამოყენების თვალსაზრისით).  
საერთო ბოლო მსოფლიო პირველობაში, მაგალითად, სსრ კავშირის ველოსიკებისტაში 11 ჯილდო მოიპოვეს. მათ შორის, ოქროს 4 მედალი იყო. ლესტერში გათამაშებული მედალების

საერთო რიცხვის ნახევარი სოციალისტური ქვეყნების წარმომადგენლებს შორის.  
რაც შეეხება იუბის კორესპონდენტის ანდრესენის შეკითხვას, შეიძლება თუ არა ჯანმრთელი სპორტსმენი შეჰიბრების დროს გადაღლილობით დაიღუპოს, მასზე პასუხს იძლევა დანიის სპორტის ასოციაციის ექიმი ო. პალსკოვი: „სრულიად ჯანსაღი ადამიანი არ შეიძლება ისე დაიქანოს, რომ ამით დაიღუპოს. შეჰიბრების დროს სპორტსმენები იღუპებიან იმის გამო, რომ იმანვე მეტ სტიმულატორს იღებენ, ვიდრე ეს დასაშვებია, ვიდრე მათი გულის გაუძლებს.“  
ასე რომ, ვერმარტონს მოკლა საშუალება და არა ველოსიკების სიყვარულმა. იგი დაღუპა პარფუმის სპორტის სასტიკმა კანონებმა (რაც კავიტაციის ტურბინების გამოყენების თვალსაზრისით).  
საერთო ბოლო მსოფლიო პირველობაში, მაგალითად, სსრ კავშირის ველოსიკებისტაში 11 ჯილდო მოიპოვეს. მათ შორის, ოქროს 4 მედალი იყო. ლესტერში გათამაშებული მედალების

როსუოლისთვის გამარჯვების გზა იოლი როდი იყო, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, მან მსოფლიო ორი ხელი დათმო. ნიუკომბთან შეხვედრაში მას არც ერთი გეიმი არ წაუგია თავისი მიწოდებით, თუმცა სპორტსმენების ამტკიცებენ, ეს მიწოდება ერთადერთია, რაც როსუოლს უჭირს.  
როსთან თამაშის დროს როსუოლი მეტოქეს ბადესთან არ უშვებდა. იგი ბურთს უკანა ხაზისკენ გაზავდა მეტოქის მიწოდების შემდეგ და თვითონ გადიოდა ბადესთან. მისი არც თუ ძლიერი, მაგრამ უხეტი დარტყმები როსს აიძულებდა მოედნის სიღრმეში გადაეხრებინა.  
როსი მოხვდა სიტუაციაში, რომლის შესწავლიც მსოფლიოს თითქმის ყველა უძლიერესი ჩოგბურთელი გამოსდებოდა. ისინი არასდროს არ ისურვებდნენ როსუოლთან თამაშს...  
წელვს როსუოლმა მონაწილეობა

## საქმის პოპიულარიზაცია

### 3 სექტემბრის საღამომ ბევრ ავსტრალიელ სპორტსმენს მოეწონებოდა

გაუტეხა გულს. ვინღა გულშემატკივართა კერა, ევროპის ჩემპიონი მეორე ქვესაშუალო წონის (67 კგ-მდე) პროფესიონალ მოკრივეთა შორის, 23 წლის ჰ. ორსოლინი, რომელსაც ადგილობრივი სპორტული პრესა მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულს უწინასწარმეტყველებდა, ჩიკაგოელ ზანგ მოკრივე ვ. პერკისთან შეხვედრისას უკვე შეთხვე რაუნდში დრმა ნოკაუტში აღმოჩნდა.  
ეს შეხვედრა მოაწყვეს ავსტრალიელი მოკრივის მენეჯერებმა და ვენის უდიდესი სპორტული სასახლის „შტადტ-პალს“ ადმინისტრაციამ. მათი მიზანი იყო, გენა ევროპის უკეთეს შემთხვევაში კი მსოფლიო პროფესიული კრივის ერთ-ერთ ცენტრად ექციათ. თავისთავად ცხადია, ამის მათთვის დიდი მოგებაც უნდა მოეტანა.  
მიზნის მისაღწევად გამოიყენეს ორსოლინი — ავსტრიის საუკეთესო და ევროპის ერთ-ერთ უძლიერეს მოკრივე. ორსოლინი პარაფესიული მოკრივის კარიერა 1965 წლიდან დაიწყო. მან 30 ბრძოლა

# მომგებვის საზიანოდ

ჩაატარა და აქედან 27 მოიგო (19 — ნოკაუტით). ამ ხნის მანძილზე იგი სულ ორჯერ დამარცხდა (ერთი შეხვედრა ფრედ დამთავრდა).  
1970 წლის იანვარსა და აპრილში ავსტრალიელმა ორჯერ დაიკვა თავისი ტიტული კ. კლიინთან (ფრე) და კ. ბოსისთან (იტალია) შეხვედრებში. აი, სწორედ ამ წარმატებების შემდეგ მიიღეს ზემოხსენებული გადაწყვეტილება. ავსტრალიელმა უკვე ხაზულში დადეს ხელშეკრულება, რომ 20 ნოემბერს ვენაში გამართული მოკრივის მსოფლიო ჩემპიონის წოდებაზე ამ ტიტულის მფლობელს, მექსიკელი ხ. ნაპოლისის წინააღმდეგ.  
გადაწყდა ორსოლინისთვის ბოლო გამოცდა მოეწყოთ. ვენაში მოიწვიეს 33 წლის პერკისი, რომელმაც ორჯერ მოიპოვა მსოფლიო ჩემპიონის სახელი პირველ ქვესაშუალო წონაში. მის ანგარიშზეა 80 ბრძოლა, მათ რიცხვი, 62 გამარჯვება.  
3 სექტემბრის შეხვედრამ ცივი წყალი გადასხა ევროპის ჩემპიონის გულშემატკივართა ფანტაზიას. მოკრივეთა კლასში სხვაობა შეხვე-

დრის დაწყებისთანავე აშკარა გახდა. პერკისი თავისუფლად მოქმედებდა, მისი მეტოქე კი რინგზე გაფითრებული და დამაბუთი გავიდა. 9000 მაყურებლის მხარდაჭერამ და შემახილებმა ვერ ჩააყენა იგი ნორმალურ კალაპოტში. პერკისი მისთვის დამახასიათებელი დახვეწილი მანერით იბრძოდა და იოლად იგერიებდა მეტოქის იერიშებს მარცხენა ხელით პარდაპირი შეხვედრა დარტყმებით. შეთხვე რაუნდის დასაწყისში ავსტრალიელმა გადაწყვიტა ბრძოლის მსვლელობა შეეცვალა და გამოიყენა თავისი საყვარელი ილიეთი — ძლიერი დარტყმების სერია საშუალო და ახლო დისტანციებიდან.  
მაგრამ ავსტრალიელი მარჯვედ არადებდა თავს ძლიერ დარტყმებზე და უხედავად გადადიოდა კონტრერიშზე. ამით მან შეარყია მეტოქის დაცვა. პერკისმა ორსოლინის ნეულათამაშებლად შორის თითქმის შეუქმნეველი „ბზარი“ შეინიშნა და ნიკაში ამოცნობა მეტოქეს. ეს უკანასკნელი მოცუდილივით წაიქცა. ევროპის ჩემპიონი უგონოდ იყო,

როცა სექუნდანტმა და მწვერთხელმა თავის კუთხეში გადაიყვანა. იქ იგი რამდენიმე წუთის შემდეგ მოვიდა გონს.  
მეორე დღეს სპორტული კომენტატორები წერდნენ, რომ ახალგაზრდა ავსტრალიელი მოკრივეს ჯერ კიდევ არ მოუღწევია საერთაშორისო კლასისთვის. ხელშეკრულება ორსოლინისა და ნაპოლისის შეხვედრის თაობაზე დაირცხა ავსტრალიელთა ინიციატივით. მთავარი ისაა, რომ მატჩის ორგანიზატორები დანაშაული ანგარიშობენ, რა ზარალი მოუტანა მათ მსოფლიო ჩემპიონის სახელისთვის ბრძოლის ჩაშლამ.  
3. სოლოვივი.  
ვენა.

## ფახვარით ჩემპიონატები, მატჩები, ლიდერები

ინგლისი. ერთდღივი ჩემპიონატის ლიდერმა „ლიდერმა“ პირველი მარცხი იწვნია და ისიც ანგარიშით 0:3. ლიდერს მოუგო „სტრესიტი“. მიუხედავად ამისა, „ლიდერს“ 13 ქულით შიანი წინაა. 12 ქულით II ადგილზეა „მანჩესტერ სიტი“. 11-11 ქულია აქვთ „კრისტალ პელისს“ და „არსენალს“.

იუგოსლავია. 9 ქულით 10 შემაძლებელიან გათამაშების ლიდერობს „რადნიკი“. მას ქულით ჩამორჩება ბელგრადის „პარტიზანი“.

ესპანეთი. დაიწყო ქვეყნის ჩემპიონატის გათამაშება. 1 ტურში ყურადღების ცენტრში იყო მადრიდის „რეალისა“ და „ვალენსიის“ შეხვედრა. გაიმარჯვა „რეალმა“ — 2:0.

გერმანია. 2 ტურში 2 გამარჯვება მოიპოვა ბელგიის ერთ-ერთი უძლიერესი გუნდმა „ანდერლექტმა“. მარშან „ანდერლექტმა“ ჩემპიონობაც დათმო და თავიც, ამიტომ, ეტყობა, ახალ გათამაშებაში აპირებს რეანსის აღებას.

კონკრეტული მონაცემები და სტატისტიკა, რომელიც შეეხება სპორტულ მოვლას.

◆ ზიმენი, 19 სექტემბერი. მსოფლიო საჭადრაკო ოლიმპიადის მოთავარი ფინალური ტურნირის IV ტურში გამართული შეხვედრების შედეგები ჯერჯერობით ასეთია: ესპანეთი — რუმინეთი 1,5:1,5 (1 გადაღებული პარტია), არგენტინა — გერ 2:1 (1), აშშ — კანადა 1,5:0,5 (2), ბულგარეთი

— უნგრეთი 1,5:0,5 (2), იუგოსლავია — გერ 1,5:0,5 (2). 11-11 ადგილებს იყოფენ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და იუგოსლავიის გუნდები — 8,5-8,5 ქულია და 2-2 გადაღებული პარტია. ისინი ლიდერს — საბჭოთა ნაკრებს ჯერჯერობით ქულანახევრით ჩამორჩებიან.

რედაქტორი მ. კაპაბლანკა.